

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. Сения Терзиева, член на научното жури на секция
„Хуманитаристика и осигуряване на обучението“ при ХТМУ

относно дисертационния труд на старши преподавател Таня Василева Панчева, докторант в свободна форма, към секция „Хуманитаристика и осигуряване на обучението“ със заглавие „Интерактивна среда за инженерно-технически специалности и чуждоезиково обучение (английски език)“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, област на висше образование: „Педагогически науки“ професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по.....“ научна специалност „Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини“

Старши преподавател Таня Василева Панчева завършва специалност „Английска филология“ през 1983 г. в Ярославски педагогически университет – Русия. Зачислена е като докторант на самостоятелна подготовка при секция „Хуманитаристика и осигуряване на обучението“ към ХТМУ на 1 юли 2013 г. със заповед на заместник – ректора по научни дейности в съответствие с решение на съвета на ДХН, Протокол № 7 от заседанието му от 01.07.2013 г. под мое ръководство.

Професионалната компетентност (26-годишен преподавателски стаж и опит в научни изследвания научните по международни проекти) позволи изпълнението на индивидуалния учебен план на докторантурата да завърши в много по-кратък срок от предвиденото. На практика Таня Панчева разработва и внедрява иновативен образователен инструментариум (базиран предимно на ИКТ) много преди за започне по-задълбочено изследване на педагогическата и методическа теория. В хода на дисертационната работа навлезе в територията на съвременните изследователски проблеми, свързани със специализираното езиково обучение за инженерни специалности. В областта на изучаване на английски за специални потребности (употреби) направи успешен преход от стереотипизирането в модерните обучителни практики за прилагане на информационните и комуникационни технологии към разработване на комплексна теоретична база за дизайн на курс по специализиран английски език за конкретни области на инженерно-технологично обучение. Пред този компонент на инженерното образование възникват множество въпроси и с разработената дисертация докторантката дава посоката за намиране на отговор на част от тях. В работата си аргументира необходимостта от силна специализация на традиционното чуждоезиково обучение. Що се отнася до начина, по който това може да се постигне, отговорите в доктората са както в теоретичен план, така с конкретно изграден курс – съдържание и обучителна технология.

Опитът на дисертантката ориентира научното търсене много директно към интегрирането на общоинженерната и специализиращата подготовка в съдържанието на курса по специализиран английски език, след това се включва интерактивността, и то не само като интеракция на комуникацията в езиков курс, а в целият спектър на взаимовръзки обучаван образователна среда в условия на прилагане на информационните и комуникационни технологии. Така достигна до завършена теоретична и методическа рамка на дизайна на курса по САЕ за инженерни специалности: дидактически и методически теории за ИКТ в обучението, интердисциплинността, активно обучение и интерактивност в обучението и саморегулиране на ученето в контекста на усвояване на езикови умения.

В полето на емпиричното изследване Таня Панчева прояви своята най-силна страна. Безспорният ѝ опит даде възможност да приложи на практика идеите за разработване на интегрирано съдържание и дизайн на курс, съвместно с водещи специалисти в техническата и технологична подготовка на инженерните специалности, както и да проведе изследванията в две висши училища паралелно - Химикотехнологичния и металургичен университет и Лесотехническият университет.

В емпиричната част на дисертационния труд докторантката разработва дизайн на интерактивен курс и методика за изследване на ефективността му.

Технологията на разработване на учебни материали и готови учебни продукти, чието съдържание е конструирано върху основата на учебните планове на специалностите „Инженерна екология и опазване на околната среда“, „Технология на дървесината“, „Инженерен дизайн“ и на всички специалности от професионално направление „Химични технологии“.

Обучителните пакети за САЕ по всяка специалност включват: методология, обучителни материали, съдържащи теоретични модули по най-важните области на технологиите от избраните инженерни специалности и терминологичен речник на английски език; ръководство за преподавателя; учебно помагало на основата на казуси; учебни материали, съдържащи тестове върху теоретичните модули; интерактивен мултимедиен продукт за е-обучение на САЕ. За оптимална организация на процесите на учене и преподаване е приложена матрица на учебна работа по САЕ върху създадените учебни материали.

При проектиране на методиката на изследването докторантката изгради система, която систематично и пълно да оцени както дизайна и инструментариума на курса, така и да даде обратна връзка с обучаемите. Избраните и приложени методи са систематизирани в матрица на изследването с поставените цели и задачи.

Разработеният въпросник е оригинален инструмент за оценка на курса от студентите посредством самооценка на ефекта върху тяхното учене.

На етапа на анализа на резултатите за удовлетвореността на студентите от учебната работа в интегрирана среда, Таня Панчева демонстрира прецизност, с която се постигна завършеност на концепцията, заложена в целите на изследването. Разкрити са сериозните позитиви от приложения дизайн на курса, като при детайлната оценка на информацията от обратната връзка с обучаемите, докторантката достига до специфични характеристики на учебните умения на студентите от инженерните специалности. Това определено е крачка към усъвършенстване на експериментираната в дисертацията методика, но открива и нови изследователски въпроси в областта на висшето техническо образование.

В процеса на разработване на дисертацията докторантката проведе сериозно проучване на научната литература в областта и при написването на окончателния дисертационен труд са използвани 175 броя източници, от които 64 на кирилица, а останалите 111 на английски език.

В срок до завършване на работата по дисертацията докторантката успя да публикува 4 статии по дисертационния труд, които обхващат значителна част от разработената проблематика. С това изпълни всички изисквания по научната част от индивидуалния си план, който в обучителната част включва дисциплините от научната специалност, широкопрофилната и 2 в специализиращата подготовка, поради интердисциплинния характер на дисертационната тема.

В периода на работата си по дисертационния труд Таня Панчева постигна ново равнище на професионално развитие в академичната си кариера, което считам, че ще допринесе за по-високи резултати в качеството на обучението на студентите.

Въз основа на оценката за качествата на разработения дисертационен труд, като оригинален, с научни и приложни приноси, както и цялостната ми удовлетвореност от научната дейност на Таня Панчева, на високия професионализъм, който демонстрира по време на съвместната ни работа, предлагам да ѝ бъде присъдена образователната и научната степен „доктор“.

17 април 2014

подпис:

